

رابطه نیازهای بنیادین روان‌شناختی و آرزوهای شخصی با افکار خودکشی

زینب ملائی توانی^۱، فرزانه قربان پور احمدسرگورابی^۲

۱- کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، موسسه آموزش عالی رحمان رامسر، مازندران، ایران

۲- کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، موسسه آموزش عالی رحمان رامسر، مازندران، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه نیازهای بنیادین روان‌شناختی و آرزوهای شخصی با افکار خودکشی بود. این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه پژوهش کلیه دانشجویان در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ هستند که تعداد ۲۰۰ نفر از دانشجویان زن دانشگاه پیام‌نور رامسر در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. جهت گردآوری داده‌ها از پرسشنامه نیازهای بنیادین روان‌شناختی (BSNQ؛ لاگاردیا و همکاران، ۲۰۰۰)، نمایه آرزو (AI؛ گروزت و همکاران، ۲۰۰۵) و مقیاس افکار خودکشی بک (BSSI؛ بک، ۱۹۷۹) استفاده شد. تحلیل داده‌های پژوهش با استفاده از ضریب همبستگی اسپیرمن با نرم‌افزار SPSS-20 انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد نیازهای بنیادین روان‌شناختی به طور منفی با افکار خودکشی ارتباط دارند ($p < 0/05$). بین آرزوهای شخصی زیبایی، ثروت و شهرت با افکار خودکشی رابطه مثبت و معنادار وجود داشت. اما بین آرزوهای شخصی امنیت و پیوندجویی با افکار خودکشی رابطه منفی و معنادار مشاهده شد. همچنین، سایر آرزوهای شخصی (همرنگی با دیگران، خودپذیری، همکاری اجتماعی، سلامتی، معنویت و لذت‌گرایی) با افکار خودکشی رابطه معنادار نداشتند. با توجه به نتایج پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که چگونگی ارضا نیازهای روانی و آرزوهای متفاوت افراد با افکار خودکشی در آنها مرتبط است.

واژگان کلیدی: نیازهای بنیادین روان‌شناختی، آرزوهای شخصی، افکار خودکشی

مقدمه

اصطلاح خودکشی به معنی آسیب رساندن به خود با هدف از بین بردن خویش است. ناآشنایی با مشکلاتی که جوانان با آن دست به گریبان هستند، نه تنها برای سلامت روان خود جوانان مسئله ساز است بلکه برای خانواده و جامعه آنها نیز از نظر روحی بسیار سنگین خواهد بود (قدرتی و تکلوی، ۱۳۹۸). افکار خودکشی به افکار مربوط به آرزوی مردن، برنامه ریزی برای زمان، مکان و نحوه خودکشی و اثر آن بر دیگران اطلاق می شود. افکار خودکشی از پیش بینی کننده های قوی اقدام به خودکشی است. افکار خودکشی نتیجه ی اشتغالات ذهنی است که دامنه ی آن زودگذر نسبت به بی ارزش بودن زندگی و آرزوی مرگ تا عملی کردن آن برای نابودی خود را در برمی گیرد. اقدام به خودکشی همیشه از فکر کردن به نابودی خود آغاز می شود (میکائیلی و همکاران، ۱۳۹۸).

نیازهای بنیادین روان شناختی^۱، به عنوان انگیزشی برای کمک به درگیری فعال با محیط، عملکرد سالم روان شناختی، پرورش مهارت ها و رشد سالم بوجود آمده و خود را نشان می دهند. این نیازها به صورت فطری در تمامی انسان ها وجود دارند و عبارت اند از: نیاز به استقلال^۲، شایستگی^۳ و ارتباط^۴ (شیخ الاسلامی و خاکدال قوجه بیگلر، ۱۳۹۷).

عامل مورد توجه دیگر در زمینه خودکشی، آرزوهای شخصی می باشد. دورکیم معتقد است که با از هم پاشیدگی هنجارها (و لذا از بین رفتن کنترل آرزوها)، یک وضعیت آرزوهای بی حد و حصر به وجود می آید. از آنجا که این آرزوهای بی حد طبعاً نمی توانند ارضا و اشباع شوند، در نتیجه یک وضعیت نارضایتی اجتماعی دائمی پدید می آید. سپس این نارضایتی در جریان های اقدامات اجتماعی منفی نظیر خودکشی ظاهر می گردند (فیضی، ناییبی و معیدفر، ۱۳۹۷). بنابراین در تحلیل ابعاد مرتبط با خودکشی یکی از زمینه های حائز اهمیت آرزوهای شخصی بوده و این نکته بویژه در نظریه خودمختاری نمود واضح تری دارد. در مطالعات متعددی بر عناصر و عوامل مرتبط با خودکشی اشاره شده است. ابراهیمی و همکاران (۱۳۹۸) و عباسی و همکاران (۱۳۹۸)، ارضای نیازهای اساسی و بنیادین را با خودکشی مرتبط دانستند. سوآرز-پینلا و همکاران^۵ (۲۰۲۰) اهمیت مداخله زود هنگام و پیگیری چندرشته ای در کاهش افکار و رفتارهای خودکشی موثر دانستند. بریتون و همکاران^۶ (۲۰۱۱)، نظریه خودمختاری را برای جلوگیری از خودکشی مورد استفاده قرار دادند. در نظریه خودمختاری،^۴ آرزوی رشد شخصی^۷ (خودمختار بودن در انتخاب و انجام دادن اعمال و کسب بینش هر چه بیش تر در رابطه با اعمال و کارهای مورد علاقه)، ارتباط یا پیوندجویی^۸ (داشتن روابط صمیمانه و متعهدانه با دیگران)، همکاری اجتماعی^۹ (تلاش

¹ - Basic psychological needs

² - Autonomy

³ - Competence

⁴ - Relatedness

⁵ - Suarez-Pinilla & et al

⁶ - Britton & et al

⁷ - Personal growth

⁸ - Affiliation

⁹ - Community contribution

برای بهتر کردن جامعه و کمک به دیگران برای بهبود زندگی شان) و حفظ سلامتی^{۱۱} را به عنوان آرزوهای ذاتی^{۱۰} و کسب ثروت^{۱۲}، شهرت^{۱۳} و زیبایی را به عنوان آرزوی بیرونی^{۱۴} مطرح کرده است (گروزت و همکاران، ۲۰۰۵، ص ۹۸).

تای و همکاران^{۱۵} (۲۰۲۰) در مطالعه‌ای به تأثیر تجربیات نامطلوب کودکی بر افسردگی، پریشانی روانشناختی و فکر خودکشی در نوجوانان ویتنامی: یافته‌های مطالعات مقطعی متعدد پرداختند. از بین ۴۷۲۰ دانش‌آموز که مورد بررسی قرار گرفتند، ۵۴/۴ درصد زن بوده‌اند. تقریباً ۵۶ درصد از افراد حداقل یک تجربه نامطلوب کودکی داشته‌اند. یافته‌ها نشان داد که تجربه نامطلوب کودکی در نوجوانان ویتنامی شایع می‌باشد و این مساله به شدت با افسردگی، پریشانی روانشناختی و افکار خودکشی ارتباط دارد.

سوآرز-پینیلا و همکاران^{۱۶} (۲۰۲۰) در مطالعه‌ای به تکرار افکار و رفتارهای خودکشی در طی یک سال پیگیری: یک مطالعه اکتشافی پرداختند. طبق یافته‌ها طی یکسال به ترتیب ۳۱.۵، ۲۳.۱ و ۹.۳ درصد بیماران در اقدام به خودکشی^{۱۷}، افکار و رفتارهای خودکشی^{۱۸} و ایده خودکشی^{۱۹} تکرار داشته‌اند. این نتایج با توجه به مشکلات روانشناختی اجتماعی یا انطباقی، اهمیت مداخله زودهنگام و پیگیری چندرشته‌ای را برجسته می‌کند. اکتشاف دقیق در موارد اضطراری برای هدف قراردادن پیش‌بینی‌های بالقوه مورد نیاز است.

افکار خودکشی قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده برای رفتارهای خود آسیب‌رسان است و افرادی که افکار خودکشی و یا افکار خود آسیب‌رسان دارند، در زندگی خود تلاش هدفمند ندارند (سالاری‌فر و همکاران، ۱۳۹۹، ص ۱۰۱). پس پرداختن به افکار خودکشی برای روانشناسانی که دغدغه حل معضلات و آسیب‌های اجتماعی دارند، مساله‌ای قابل توجه می‌باشد. از این رو بسیاری از مطالعات به دنبال تحلیل عوامل و عناصر تاثیرگذار بر روی افکار خودکشی بوده و در این خصوص نیازهای بنیادین روان‌شناختی و آرزوهای شخصی قابل تأمل و توجه می‌باشند. از این رو در این مطالعه به بررسی رابطه

-
- 10 - Health
 - 11 - Intrinsic aspirations
 - 12 - Wealth
 - 13 - Fame
 - 14 - Extrinsic aspirations
 - 15 - Thai & et al
 - 16 - Suarez-Pinilla & et al
 - 17 - suicide attempt (SA)
 - 18 - Suicidal thoughts and behaviors (STB)
 - 19 - suicidal ideation (SI)

نیازهای بنیادین روان‌شناختی و آرزوهای شخصی با افکار خودکشی پرداخته شده است. در واقع مطالعه به دنبال پاسخ سوال زیر است: نیازهای بنیادین روان‌شناختی و آرزوهای شخصی با افکار خودکشی چه رابطه‌ای دارند؟

روش تحقیق

پژوهش از نظر ماهیت و روش نوع تو صیفی-همبستگی بود. جامعه پژوهش کلیه دانشجویان در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بودند که تعداد ۲۰۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس از دانشگاه پیام‌نور رامسر انتخاب شدند. به منظور بررسی فرضیه‌های پژوهش از ضریب همبستگی اسپیرمن با نرم‌افزار SPSS-20 بهره گرفته شد. جهت گردآوری داده‌های پژوهش از روش‌های کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شد. در ارتباط با جمع‌آوری اطلاعات مربوط به ادبیات موضوع و پیشینه تحقیق از روش‌های کتابخانه‌ای (کتب، مجلات، مقالات، پایان‌نامه‌ها و طرح‌های پژوهشی) و در زمینه جمع‌آوری داده‌ها برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از روش میدانی و پرسشنامه‌های استاندارد به شرح زیر استفاده گردید.

ابزار پژوهش

مقیاس نیازهای بنیادین روان‌شناختی (BSNQ؛ لاگاردیا، د سی و رایان، ۲۰۰۰): مقیاس نیازهای بنیادین روان‌شناختی شامل ۲۱ ماده است که بر اساس طیف لیکرت ۷ درجه‌ای (۱=اصلاً درست نیست، ۷=بسیار درست است) درجه‌بندی شده است. ضرایب پایایی حاصل از اجرای آن روی پدر، مادر، دوستان و شریک رومانتیک به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۹۱، ۰/۹۱ و ۰/۹۱ گزارش شده است (لاگاردیا و همکاران، ۲۰۰۰). روایی این مقیاس در پژوهش‌های انجام شده مطلوب گزارش شده است (لاگاردیا و همکاران، ۲۰۰۰، شلدون و فیلاک، ۲۰۰۸؛ میلیوا سکایا و همکاران، ۲۰۰۹). هم‌چنین، آلفای کرونباخ این مقیاس با اجرا بر روی نمونه‌های مدیران و دانشجویان ایرانی بین ۰/۷۶ تا ۰/۷۹ در نوسان بوده است (قربانی و واتسون، ۲۰۰۴). هم‌سانی درونی این پرسشنامه در مطالعه حاضر به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۷ به دست آمد.

نمایه آرزو (AI): توسط گروزت و همکاران (۲۰۰۵) ساخته شده است و دارای ۴۷ ماده است. این مقیاس شامل سه مقیاس جداگانه اهمیت، احتمال دستیابی و میزان دستیابی به آرزوهای ذاتی-بیرونی و تعالی خود-خودجسمانی است که در مجموع آرزوهای خودپذیری، سلامتی، امنیت، همنوایی، معنویت، لذت‌گرایی، پیوندجویی، همکاری اجتماعی، موفقیت مالی، زیبایی و شهرت را شامل می‌شود. روش نمره‌گذاری بر طیف لیکرت ۹ درجه‌ای قرار دارد. در پژوهش کیسر و رایان (۱۹۹۶)، در مطالعه اول (تعداد نمونه = ۱۰۰)، آلفای کرونباخ اهمیت آرزوهای ذاتی و بیرونی ۰/۵۹ و ۰/۸۷ و آلفای کرونباخ احتمال دستیابی به آرزوهای ذاتی و بیرونی ۰/۶۸ و ۰/۸۶ به دست آمد. در مطالعه دوم (تعداد نمونه = ۱۹۲) نیز آلفای کرونباخ اهمیت آرزوهای ذاتی و بیرونی ۰/۷۲ و ۰/۸۹ و آلفای کرونباخ احتمال دستیابی به آرزوهای ذاتی و بیرونی ۰/۷۰ و ۰/۸۴ بود.

پرسشنامه افکار خودکشی بک (BSSI):

پرسشنامه استاندارد شده سنجش افکار خودکشی بک (Ideation Suicidal for Scale Beck) BSSI به دانشجویان داده شد. این پرسشنامه یک ابزار خودسنجی ۱۹ سواله است که به منظور سنجش نگرش، افکار و برنامه ریزی برای خودکشی طراحی شده است. در این پرسشنامه ۵ سوال اول به منظور غربالگری، طرح شده است به طوری که اگر دانشجو به ۵ سوال اول، نمره صفر دهند فاقد افکار خودکشی هستند. بین نمره ۱ تا ۵ نشان دهنده داشتن افکار خودکشی، نمره ۶ تا ۱۹، نشان دهنده آمادگی جهت خودکشی و نمره ۲۰ تا ۳۸ نشانگر قصد اقدام به خودکشی می باشد. این پرسشنامه یک ابزار معتبر و پایا جهت سنجش افکار خودکشی است که در مطالعه دانیتر و همکاران، همبستگی درونی این آزمون ۰/۸۹ و پایایی بین آزماینده ها $r = 0/83$ گزارش شده است. همچنین در مطالعه داچر و دارلی اعتبار همزمان این آزمون در مقیاس سنجش خطر خودکشی معادل $r = 0/69$ و $p < 0/001$ است. در تحقیق انیسی و همکاران در بررسی افکار خودکشی سربازان اعتبار از طریق آلفای کرونباخ ۰/۹۵ محاسبه شد. همسانی درونی این پرسشنامه در مطالعه حاضر به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۶ به دست آمد.

یافته ها

در این بخش به فراوانی و درصد ویژگی‌های جمعیت‌شناختی (سن، شغل، میزان درآمد، میزان تحصیلات، تعداد اعضای خانواده، محل اقامت، وضعیت تاهل) افراد شرکت‌کننده در پژوهش پرداخته شده است. آمار توصیفی سن افراد شرکت‌کننده در پژوهش به صورت جدول شماره (۱) می‌باشد.

جدول شماره (۱) فراوانی و درصد فراوانی سن شرکت‌کنندگان در پژوهش

درصد فراوانی	فراوانی	سن
۸۱	۱۶۲	۲۰ تا ۳۰ سال
۱۲	۲۴	۳۰ تا ۵۰ سال
۷	۱۴	بیش از ۵۰ سال
۱۰۰	۲۰۰	مجموع

با توجه به جدول شماره (۱)، بیشترین فراوانی سنی مربوط به گروه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال با درصد فراوانی ۸۱ درصد (۱۶۲ نفر) است. همچنین درصد فراوانی افراد با سن ۳۰ تا ۵۰ سال و بیش از ۵۰ سال به ترتیب ۱۲ درصد (۲۴ نفر) و ۷ درصد (۱۴ نفر) می‌باشد.

آمار توصیفی شغل افراد شرکت‌کننده در پژوهش به صورت جدول شماره (۲) می‌باشد.

جدول شماره (۲) فراوانی و درصد فراوانی شغل شرکت‌کنندگان در پژوهش

درصد فراوانی	فراوانی	شغل
۲۴/۵	۴۹	خانه‌دار

۲۲	۴۴	کارمند
۵۳/۵	۱۰۷	دانشجو
۱۰۰	۲۰۰	مجموع

بر حسب یافته‌های جدول شماره (۲)، بیشترین فراوانی شغلی مربوط به گروه شغلی دانشجو با ۵۳/۵ درصد فراوانی (۱۰۷ نفر) می‌باشد. همچنین درصد فراوانی گروه‌های شغلی خانه‌دار و کارمند به ترتیب ۲۴/۵ درصد (۴۹ نفر) و ۲۲ درصد (۴۴ نفر) می‌باشد.

وضعیت درآمدی شرکت‌کنندگان در پژوهش بر اساس شاخص‌های آمار توصیفی در جدول شماره (۳) آورده شده است.

جدول (۳) فراوانی و درصد فراوانی میزان درآمد شرکت‌کنندگان در پژوهش

درصد فراوانی	فراوانی	میزان درآمد
۴۷	۹۴	۵۰۰ هزار تا ۲ میلیون تومان
۳۳	۶۶	۲ تا ۴ میلیون
۲۰	۴۰	بیش از ۴ میلیون
۱۰۰	۲۰۰	مجموع

با توجه به جدول شماره (۳) بیشترین گروه درآمد در بین افراد شرکت‌کننده در پژوهش، با درآمد ۵۰۰ هزار تا ۲ میلیون تومان می‌باشند که ۴۷ درصد (۹۴ نفر) از افراد مورد بررسی را تشکیل می‌دهند.

آمار توصیفی تحصیلات افراد شرکت‌کننده در پژوهش به صورت جدول شماره (۴) می‌باشد.

جدول شماره (۴) فراوانی و درصد فراوانی تحصیلات شرکت‌کنندگان در پژوهش

درصد فراوانی	فراوانی	تحصیلات
۷۲	۱۴۴	کارشناسی
۱۶/۵	۳۳	کارشناسی ارشد
۱۱/۵	۲۳	دکتری
۱۰۰	۲۰۰	مجموع

با توجه به یافته‌های جدول شماره (۴)، بیشترین گروه تحصیلی افراد شرکت‌کننده در پژوهش، گروه کارشناسی با ۷۲ درصد فراوانی (۱۴۴ نفر) می‌باشند.

تعداد اعضای خانواده شرکت‌کنندگان در پژوهش بر اساس شاخص‌های آمار توصیفی در جدول و نمودار ۴-۵ آورده شده است.

جدول ۴-۵) فراوانی و درصد فراوانی تعداد اعضای خانواده شرکت‌کنندگان در پژوهش

درصد فراوانی	فراوانی	تعداد اعضای خانواده
--------------	---------	---------------------

۸۴	۱۶۸	۱ تا ۳ نفر
۱۶	۳۲	بیش از ۳ نفر
۱۰۰	۲۰۰	مجموع

بر حسب یافته‌های جدول شماره (۵)، درصد فراوانی افراد در خانواده‌های با اعضای ۱ تا ۳ نفر و بیش از ۳ نفر، به ترتیب ۸۴ درصد (۱۶۸ نفر) و ۱۶ درصد (۳۲ نفر) می‌باشد.

آمار توصیفی محل اقامت افراد شرکت کننده در پژوهش به صورت جدول شماره (۶) می‌باشد.

جدول شماره (۶) فراوانی و درصد فراوانی محل اقامت شرکت کنندگان در پژوهش

درصد فراوانی	فراوانی	محل اقامت
۸۶	۱۷۲	شهر
۱۴	۲۸	روستا
۱۰۰	۲۰۰	مجموع

با توجه به یافته‌های جدول شماره (۶)، درصد فراوانی افراد با محل اقامت شهر و روستا، به ترتیب ۸۶ درصد (۱۷۲ نفر) و ۱۴ درصد (۲۸ نفر) می‌باشد.

آمار توصیفی وضعیت تاهل افراد شرکت کننده در پژوهش به صورت جدول شماره (۷) می‌باشد.

جدول شماره (۷) فراوانی و درصد فراوانی وضعیت تاهل شرکت کنندگان در پژوهش

درصد فراوانی	فراوانی	وضعیت تاهل
۴۳/۵	۸۷	متاهل
۵۶/۵	۱۱۳	مجرد
۱۰۰	۲۰۰	مجموع

با توجه به یافته‌های جدول شماره (۷)، درصد فراوانی افراد متاهل و مجرد، به ترتیب ۴۳/۵ درصد (۸۷ نفر) و ۵۶/۵ درصد (۱۱۳ نفر) می‌باشد.

آمار توصیفی متغیر نیازهای بنیادین و خرده‌مقیاس‌های آن به صورت جدول شماره (۸) می‌باشد.

جدول شماره (۸) آمار توصیفی متغیر نیازهای بنیادین و خرده‌مقیاس‌های آن

نام متغیر	تعداد	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار
نیازهای بنیادین	۲۰۰	۳۰	۱۱۴	۹۰/۹۲۵	۱۴/۸۲۱
خودپیروی	۲۰۰	۴	۳۰	۶/۸۵۰	۲/۹۷۱
شایستگی	۲۰۰	۴	۱۸	۷/۳۳۵	۲/۰۴۷

ارتباط ۲۰۰ ۵ ۱۴ ۸/۲۲۰ ۲/۲۰۱

با توجه به جدول شماره (۸) مشاهده می‌شود که میانگین نیازهای بنیادین ۹۰/۹۲۵ و انحراف معیار آن ۱۴/۸۲۱ است و میانگین خرده مقیاس‌های آن به ترتیب (۶/۸۵۰، ۷/۳۳۵، ۸/۲۲۰) و انحراف معیار آن‌ها به ترتیب (۲/۰۴۷، ۲/۰۲۱) است.

آمار توصیفی متغیر آرزوهای شخصی و خرده مقیاس‌های آن به صورت جدول شماره (۹) می‌باشد.

جدول شماره (۹) آمار توصیفی متغیر آرزوهای شخصی

نام متغیر	تعداد	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار
آرزوهای شخصی	۲۰۰	۶۵	۲۳۴	۱۶۴/۹۷۵	۱۵۱/۵۲۵
زیبایی	۲۰۰	۵	۲۱	۱۴/۱۹۰	۲/۳۵۶
ثروت	۲۰۰	۴	۱۶	۱۱/۶۵۵	۱/۴۹۵
شهرت	۲۰۰	۴	۱۶	۵/۴۱۰	۱/۲۷۲
همرنگی با دیگران	۲۰۰	۴	۱۴	۶/۱۶۰	۱/۶۹۶
خودپذیری	۲۰۰	۴	۷	۴/۶۲۵	۰/۶۰۵
همکاری	۲۰۰	۱	۹	۴/۳۸۰	۰/۸۶۵
سلامتی	۲۰۰	۴	۱۴	۷/۱۶۵	۲/۰۳۱
معنویت	۲۰۰	۴	۱۲	۶/۷۸۵	۱/۷۶۷
لذت	۲۰۰	۴	۱۴	۷/۱۷۵	۲/۰۰۳
امنیت	۲۰۰	۴	۱۶	۶/۹۲۵	۱/۵۶۲
پیوندجویی	۲۰۰	۴	۱۶	۷/۰۱۵	۱/۵۹۹

با توجه به جدول شماره (۹)، میانگین آرزوهای شخصی ۱۷۴/۹۷۵ و انحراف معیار آن ۱۵۱/۵۲۵ است.

آمار توصیفی متغیر خودکشی به صورت جدول شماره (۱۰) می‌باشد.

جدول شماره (۱۰) آمار توصیفی متغیر خودکشی

نام متغیر	تعداد	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار
خودکشی	۲۰۰	۳	۱۹	۱۴/۰۷۵	۳/۷۸۰

با توجه به جدول شماره (۱۰) مشاهده می‌شود میانگین افکار خودکشی ۱۴/۰۷۵ و انحراف معیار آن ۳/۷۸۰ است.

جهت بررسی رابطه بین متغیرهای پژوهش از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده گردید.

جدول شماره (۱۱) ضریب همبستگی اسپیرمن متغیرهای پژوهش در ارتباط با افکار خودکشی

سطح معناداری	ضریب همبستگی	تعداد	متغیر
۰/۰۳۲	-۰/۱۳۱	۲۰۰	نیازهای بنیادین
۰/۳۷۲	-۰/۰۲۳	۲۰۰	خودپروی
۰/۴۱۳	-۰/۰۱۶	۲۰۰	شایستگی
۰/۴۷۲	-۰/۰۰۵	۲۰۰	ارتباط
۰/۰۴۲	۰/۱۲۲	۲۰۰	زیبایی
۰/۰۱۷	۰/۱۴۹	۲۰۰	ثروت
۰/۰۱۶	۰/۱۵۲	۲۰۰	شهرت
۰/۰۶۵	۰/۱۰۸	۲۰۰	همرنگی بادیگران
۰/۱۹۹	-۰/۰۶۰	۲۰۰	خودپذیری
۰/۲۹۰	-۰/۰۳۹	۲۰۰	همکاری اجتماعی
۰/۳۷۶	-۰/۰۲۳	۲۰۰	سلامتی
۰/۲۸۱	-۰/۰۴۱	۲۰۰	معنویت
۰/۴۸۷	-۰/۰۰۲	۲۰۰	لذت گرایی
۰/۰۰۸	-۰/۱۷۰	۲۰۰	امنیت
۰/۰۲۱	-۰/۱۴۴	۲۰۰	پیوندجویی

با توجه به یافته‌های حاصل از جدول شماره (۱۱)، متغیر نیازهای بنیادین با افکار خودکشی دارای ارتباط منفی معنادار (ضریب همبستگی $-۰/۱۳۱$) می‌باشد اما مولفه‌های نیازهای بنیادین یعنی خودپروی، شایستگی و ارتباط همبستگی معناداری ندارند.

بر اساس یافته‌های جدول شماره (۱۱)، از خرده‌مقیاس‌های آرزوهای شخصی، شاخص‌های زیبایی، ثروت، شهرت، امنیت و پیوند دارای همبستگی مثبت و معنادار (با سطح معناداری کمتر از ۵ درصد) با افکار خودکشی می‌باشند. اما بین آرزوهای

شخصی امنیت و پیوندجویی با افکار خودکشی رابطه منفی و معنادار وجود دارد. همچنین، سایر آرزوهای شخصی (همرنگی با دیگران، خودپذیری، همکاری اجتماعی، سلامتی، معنویت و لذت‌گرایی) با افکار خودکشی رابطه معنادار ندارد.

جهت بررسی این فرضیه که نیازهای بنیادین روان‌شناختی با افکار خودکشی رابطه دارد از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده گردید.

جدول شماره (۱۲) ضریب همبستگی اسپیرمن بررسی فرضیه اول

متغیر	تعداد	ضریب همبستگی	سطح معناداری
نیازهای بنیادین	۲۰۰	-۰/۱۳۱	۰/۰۳۲
خودپذیری	۲۰۰	-۰/۰۲۳	۰/۳۷۲
شایستگی	۲۰۰	-۰/۰۱۶	۰/۴۱۳
ارتباط	۲۰۰	-۰/۰۰۵	۰/۴۷۲

همان‌گونه که در جدول شماره (۱۲) مشاهده می‌شود مقدار همبستگی بین نیازهای بنیادین و افکار خودکشی ۰/۱۳۱ است و سطح معناداری آن ۰/۰۳۲ می‌باشد (نتایج در سطح $P > 0/05$ معنادار است)، بنابراین بین نیازهای بنیادین روان‌شناختی و افکار خودکشی رابطه معکوس معنادار وجود دارد یعنی هرچه قدر نیازهای بنیادین روان‌شناختی کمتر باشد افکار خودکشی بیشتر است. بین نیاز به خودپذیری و نیاز به شایستگی و ارتباط با افکار خودکشی رابطه معنادار وجود ندارد.

جهت بررسی این فرضیه که آرزوهای شخصی با افکار خودکشی رابطه دارد از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده گردید.

جدول شماره (۱۳) ضریب همبستگی اسپیرمن متغیرهای پژوهش در ارتباط با افکار خودکشی

متغیر	تعداد	ضریب همبستگی	سطح معناداری
زیبایی	۲۰۰	۰/۱۲۲	۰/۰۴۲
ثروت	۲۰۰	۰/۱۴۹	۰/۰۱۷
شهرت	۲۰۰	۰/۱۵۲	۰/۰۱۶
همرنگی با دیگران	۲۰۰	۰/۱۰۸	۰/۰۶۵
خودپذیری	۲۰۰	-۰/۰۶۰	۰/۱۹۹
همکاری اجتماعی	۲۰۰	-۰/۰۳۹	۰/۲۹۰

۰/۳۷۶	-۰/۰۲۳	۲۰۰	سلامتی
۰/۲۸۱	-۰/۰۴۱	۲۰۰	معنویت
۰/۴۸۷	-۰/۰۰۲	۲۰۰	لذت گرایی
۰/۰۰۸	-۰/۱۷۰	۲۰۰	امنیت
۰/۰۲۱	-۰/۱۴۴	۲۰۰	پیوندجویی

همان گونه که در جدول شماره (۱۳) مشاهده می شود بین آرزوهای شخصی زیبایی، ثروت و شهرت با افکار خودکشی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد (نتایج در سطح $P>0/05$ معنادار است). اما بین آرزوهای شخصی امنیت و پیوندجویی با افکار خودکشی رابطه منفی و معنادار وجود دارد (نتایج در سطح $P>0/05$ معنادار است). همچنین، سایر آرزوهای شخصی (همرنگی با دیگران، خودپذیری، همکاری اجتماعی، سلامتی، معنویت و لذت گرایی) با افکار خودکشی رابطه معنادار ندارد (نتایج در سطح $P>0/05$ معنادار نیست).

بحث و نتیجه گیری

یافته های به دست آمده نشان داد که میان نیازهای بنیادین روانی و افکار خودکشی ارتباط منفی و معنادار وجود دارد. این یافته با نتایج مطالعات ابراهیمی و همکاران (۱۳۹۸)، عباسی و همکاران (۱۳۹۸)، حیدری و همکاران (۱۳۹۷) و پارک و کیم (۲۰۱۹) همراستا بوده و نتایج آن ها را مورد تاکید قرار می دهد. به نقل از شیخ الاسلامی و خاکدال قوجه بیگلو (۱۳۹۷) نیازهای بنیادین روان شناختی، به عنوان انگیزشی برای کمک به درگیری فعال با محیط، عملکرد سالم روان شناختی، پرورش مهارت ها و رشد سالم بوجود آمده و خود را نشان می دهند. بنابراین برای وجود سلامت روانی در افراد و پیشگیری از رفتارهای ناهنجار فردی همچون خودکشی، تامین و رفع نیازهای بنیادین نقشی اساسی ایفا کرده و قطعا وجود مسیرهای شایسته جهت تامین این نیازها در سطح معقول و مناسب مبنایی درست در مسیر برخورد با افکار خودکشی می باشد. از منظر کاربردی قابل تامل می باشد که ریشه حل افکار خودکشی افراد را در پیشینه زندگی شخصی آن ها و نوع برخورد با نیازهای بنیادین روان شناختی جستجو نموده و مشاوران و روان شناسان بالینی جهت کمک به افراد مساله مذکور را مورد تاکید و توجه قرار دهند. یافته های به دست آمده نشان داد که بین آرزوهای شخصی زیبایی، ثروت و شهرت با افکار خودکشی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. اما بین آرزوهای شخصی امنیت و پیوندجویی با افکار خودکشی رابطه منفی و معنادار وجود دارد. همچنین، سایر آرزوهای شخصی (همرنگی با دیگران، خودپذیری، همکاری اجتماعی، سلامتی، معنویت و لذت گرایی) با افکار خودکشی رابطه معنادار ندارد. این یافته فوق را می توان همراستا با نتایج مطالعات پیشین از جمله قدرتی و همکاران (۱۳۹۸)، میکائیلی و همکاران (۱۳۹۸)، محمودی و همکاران (۱۳۹۸)، تای و همکاران (۲۰۲۰)، پارک و کیم (۲۰۱۹) و یان و همکاران (۲۰۱۹) دانست. در واقع آرزوهای شخصی بیرونی از قبیل کسب شهرت، ثروت و زیبایی اغلب با انگیزه های ناسالم دنبال می شوند و از این رو نمی توانند نیازهای روانی فرد را به درستی ارضا کنند. به این سبب میان این آرزوها با افکار خودکشی رابطه مثبتی مشاهده شد. اما آرزوهای درونی از قبیل امنیت و پیوندجویی با همراهی انگیزه های

درونی برای فرد در جهت دستیابی به این آرزوها، نیازهای روانی افراد را ارضا کرده و تا حد زیادی می‌تواند سدی در برابر افکار خودکشی بوده و این مساله در منفی بودن ضرایب همبستگی بدست آمده مشاهده می‌شود. هرچند عدم معناداری سایر آرزوها با افکار خودکشی نیازمند بررسی‌های بیشتر است.

با توجه به یافته‌های پژوهش و تایید فرضیه اول که نشان می‌دهد نیازهای بنیادین روان‌شناختی با افکار خودکشی رابطه منفی دارد، توصیه می‌شود روان‌شناسان و مشاوران بالینی جهت پرداختن شایسته به جلوگیری از افکار خودکشی در دانشگاه‌ها به سطح پرداختن و تامین نیازهای بنیادین روان‌شناختی افراد توجه کرده و در این خصوص شایسته است با استفاده از روش‌های علمی افراد دارای محدودیت‌ها یا کمبودهای قابل توجه در حوزه نیازهای بنیادین روان‌شناختی را شناسایی نموده و از شناسایی مسیرهای جبرانی، میزان خلاء موجود در این افراد را حل نمایند و با توجه به یافته‌های پژوهش و تایید فرضیه دوم که نشان می‌دهد آرزوهای شخصی با افکار خودکشی رابطه دارد، پیشنهاد می‌گردد در دانشگاه‌ها از طرق فعالیت‌های تربیتی امیدواری افراد نسبت به آینده را افزایش داده و موجبات شکل‌گیری آرزوهای شخصی سازنده و مثبت در بین افراد گردند تا ضمن ایجاد جامعه‌ای سالم و پویا، افکار خودکشی را کاهش و تا حد ممکن حذف نمایند.

منابع

- ابراهیمی، محمداسماعیل؛ شیرپور، امید؛ زمانی، نرگس. و صاحبی، علی. (۱۳۹۸). پیش‌بینی گرایش به خودکشی دانشجویان براساس معنویت و ارضای نیازهای اساسی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه، نشریه اسلام و سلامت، دوره چهارم، شماره اول، صص ۱۹-۱۳.
- حیدری، آتنا؛ قربانی، نیما. و پورحسین، رضا. (۱۳۹۷). تعیین رابطه سبک‌های دلبستگی با میزان رضایت از زندگی: نقش واسطه‌ای رضایتمندی از نیازهای بنیادی روانی، مجله علوم روان‌شناختی، دوره هفدهم، شماره ۷۰، صص ۶۴۳-۶۵۰.
- روشندل حصاری علی، صادقی عبدالرضا، حسنی روح الله، افراسیابی هاشم، علی آبادی جواد. بررسی ارتباط بین صفات شخصیتی با میزان شیوع افکار خودکشی در سربازان ارتش. علوم مراقبتی نظامی. ۱۳۹۷؛ ۴ (۴): ۲۵۸-۲۶۵
- سالاری‌فر، محمدحسین؛ صالحی، منصور. و سیارفرد، زینب. (۱۳۹۹). مطالعه‌ای اکتشافی درباره رابطه فراشناخت دینی با افسردگی و افکار خودکشی، فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی، سال یازدهم، شماره ۴۲، صص ۹۷-۱۲۰.
- سبزه‌آرای لنگرودی، میلاد؛ سرافراز، مهدی‌رضا. و قربانی، نیما. (۱۳۹۴). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی شاخص آرزو، مطالعات روان‌شناختی، دوره ۱۱، شماره ۱، صص ۹۷-۱۱۴.
- شیخ‌الاسلامی، راضیه؛ یزدانی، فرزانه. و رضوی اصطهباناتی، زینب‌السادات. (۱۳۹۸). ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس ارضا و ناکامی نیازهای بنیادین روان‌شناختی، مجله روانشناسی، سال بیست‌وسوم، شماره ۱، صص ۸۲-۶۷.
- عباسی، قدرت‌اله. و حمیدی‌فر، علیرضا. (۱۳۹۸). نقش حس انسجام فردی و ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی در احساس امنیت عمومی شهروندان، فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات امنیت اجتماعی، شماره ۵۷، صص ۱۶۹-۱۴۳.
- قدرتی، سولماز. و تکلوی، سمیه. (۱۳۹۸). نقش شکست عاطفی و سبک‌های دلبستگی در پیش‌بینی افکار خودکشی دانشجویان، مجله دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، دوره نوزدهم، شماره دوم، صص ۲۱۵-۲۰۵.
- میکائیلی، نیلوفر. و صمدی‌فرد، حمیدرضا. (۱۳۹۸). پیش‌بینی افکار خودکشی براساس شادکامی، عزت نفس و سلامت معنوی در نوجوانان دختر، مجله‌ی پژوهش در دین و سلامت، دوره ۵، شماره ۳، صص ۷۱-۶۴.
- Anisi J. [Assess the reliability and validity of the Beck Scale for Suicidal Ideation soldiers]. J Mil Med. 2005;7(1)
- Brausch, A. M. & Muehlenkamp, J. J.(2018). Perceived effectiveness of NSSI in achieving functions on severity and suicide risk, Psychiatry Research, Vol. 265, PP. 144-150.
- Britton, P. C.; Patrick, H.; Wenzel, A. & Williams, G. C.(2011). Integrating motivational interviewing and Self-Determination Theory with cognitive behavioral therapy to prevent suicide, Cognitive and Behavioral Practice, Vol. 18, P. 1, PP. 16-27.
- Huch, Y.; Kim, S. M.; Lee, J. H. & Nam, G. E.(2021). Associations between the type and number of chronic diseases and suicidal thoughts among Korean adults, Psychiatry Research, Vol. 296, PP. 1-10.
- Park, Y. & Kim, H. S.(2019). The interaction between personality and interpersonal needs in predicting suicide ideation, Psychiatry Research, Vol. 272, PP. 290-295.

- Suarez-Pinilla, P.; Perez-Herrera, M.; Suarez-Pinilla, M.; Blanco, R. M.; Lopez-Garcia, E.; Artal-Simon, J. A. & Santiago-Diaz, A. I.(2020). Recurrence of suicidal thoughts and behaviors during one year of follow-up: An exploratory study, *Psychiatry Research*, Vol. 288, PP. 1-10.
- Thai, T. T.; Cao, P. T.; Kim, L. X.; Tran, D. P.; Bui, M. B. & Bui, H. T.(2020). The effect of adverse childhood experiences on depression, psychological distress and suicidal thought in Vietnamese adolescents: Findings from multiple cross-sectional studies, *Asian Journal of Psychiatry*, Vol. 53, PP. 1-6.
- Yan, S.; Wei, B. Mohan, W.; Xinyu, L.; Lili, Z.; Weiying, Y.; Yuanyuan, L.; Wanqing, H.; Bob, L.; Mansor, T. A. & Changgui, K.(2019). The association between psychological strain and suicidal behaviors among college students: A mental health survey in Jilin Province, Northeast China, *Journal of Affective Disorders*, Vol. 259, PP. 195-200.